

Proč běloši (ne)mají tenké rty?

Google, našeptávač a reprodukce stereotypů

Ondřej Dufek | ÚJČ AV ČR | Žďárek, 18. 4. 2015

proč cikáni |

proč cikáni **nepracují**

proč **nejsou** cikáni **ve švýcarsku**

proč **se** cikáni **bojí psů**

Google

proč cikáni |

proč cikáni **nepracují**
proč **nejsou** cikáni **ve švýcarsku**
proč **se** cikáni **bojí psů**

Google

proč vietnamci

proč vietnamci **migrují**
proc vietnamci **neplati dane**
proč **mají** vietnamci **dlouhé nehty**
proč **jsou** vietnamci **v ČR**

Google

proč cikáni |

proč cikáni **nepracují**
proč **nejsou** cikáni **ve švýcarsku**
proč **se** cikáni **bojí psů**

Google

proč vietnamci

proč vietnamci **migrují**
proc vietnamci **neplati dane**
proč **mají** vietnamci **dlouhé nehty**
proč **jsou** vietnamci **v ČR**

Google

proč muži |

proč muži **milují potvory**
proč muži **lžou**
proč muži **podvádí**
proč muži **opouštějí ženy**

Google

proč cikáni |

proč cikáni **nepracují**
proč **nejsou** cikáni **ve švýcarsku**
proč **se** cikáni **bojí psů**

Google

proč vietnamci

proč vietnamci **migrují**
proc vietnamci **neplati dane**
proč **mají** vietnamci **dlouhé nehty**
proč **jsou** vietnamci **v ČR**

Google

proč muži |

proč muži **milují potvory**
proč muži **lžou**
proč muži **podvádí**
proč muži **opouštějí ženy**

Google

proč ženy |

proč ženy **nemají ohryzek**
proč ženy **neprdí**
proč ženy **pláčou**
proč ženy **vzdychají**

(Stereo)typy

- **typ:** „any simple, vivid, memorable, easily grasped and widely recognised characterisation in which a few traits are foregrounded and change or ‘development’ is kept at a minimum“.
- **stereotyp:** „reduces a person or thing to those traits while exaggerating them“

Dyer (1977, s. 28)

- BAKER, Paul – POTTS, Amanda (2013): ‘Why do white people have thin lips?’ Google and the perpetuation of stereotypes via auto-complete search forms. *Critical Discourse Studies*, 10, č. 2, s. 187–204.

Otázky

- Které sociální skupiny vyvolávají více stereotypizujících otázek než jiné?
- Které sociální skupiny vyvolávají obzvláště pozitivní/negativní stereotypy?
- Jakými způsoby jsou různé skupiny stereotypizovány?

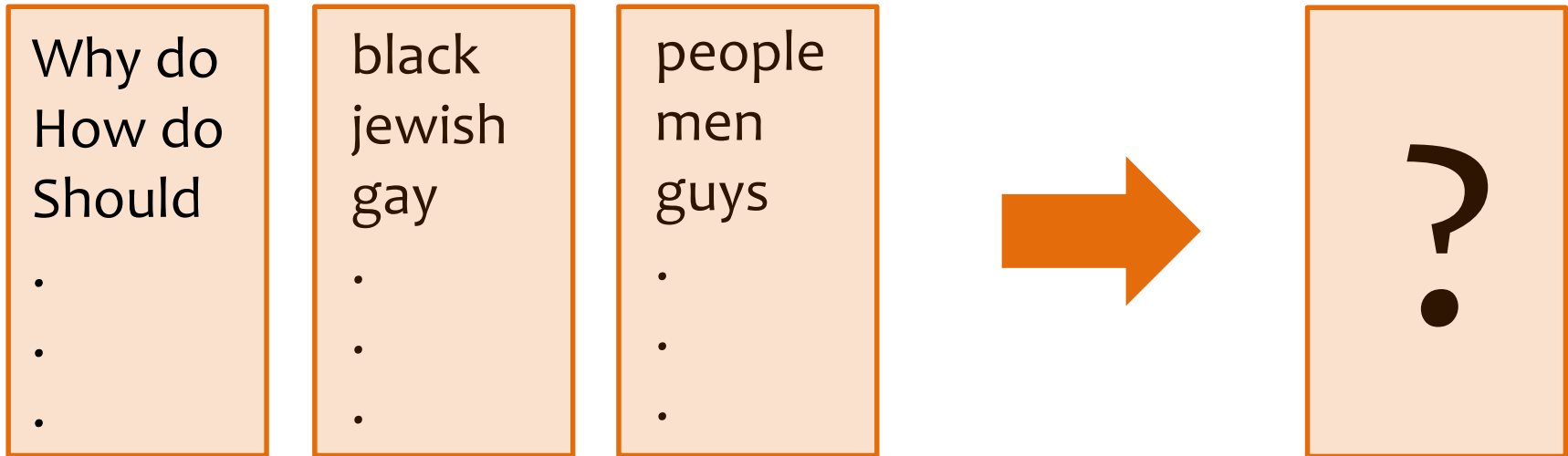
Table 1. Terms referring to each identity group.

Identity group	Terms searched on
Black	black, blacks, black people, black men, black women, black guys, black girls, black boys
White	white, whites, white people, white men, white women, white guys, white girls, white boys
Asian	asian, asians, asian people, asian men, asian women, asian guys, asian girls, asian boys
Muslim	muslim, muslims, muslim people, muslim men, muslim women, muslim guys, muslim girls, muslim boys
Jewish	jews, jewish, jewish people, jewish men, jewish women, jewish guys, jewish girls, jewish boys
Christian	christian, christians, christian people, christian men, christian women, christian guys, christian girls, christian boys
Male	men, boys, guys
Female	women, girls
Gay	gay, gays, gay people, gay men, gay guys
Lesbian	lesbian, lesbians, gay women, lesbian women
Straight	straight, straights, straight people, straight men, straight women, straight boys, straight guys, straight girls
People	people

Začátky fragmentů

- what/who/where/when/why/how + do
- should, are, do

Fragmenty

černoši	černoši, černošky, černošští, černošské, černošská, černošští muži, černošské ženy, černošští kluci/hoši/chlapci, černošské holky/dívky
běloši	běloši, bělošky, bílí, bílé, bílá, bílí muži, bílé ženy, bílí kluci/hoši/chlapci, bílé holky/dívky / bělošští, bělošské, bělošská, bělošští muži, bělošské ženy, bělošští kluci/hoši/chlapci, bělošské holky/dívky
asiati	asiati/asiaté/asijci, asiatky/asijky, asijští, asijské, asijská, asijští muži, asijské ženy, asijští kluci/hoši/chlapci, asijské holky/dívky
muslimové	muslimové, muslimky, muslimští, muslimské, muslimská, muslimští muži, muslimské ženy, muslimští kluci/hoši/chlapci, muslimské holky/dívky
židé	židi/židé, židovky, židovští, židovské, židovská, židovští muži, židovské ženy, židovští kluci/hoši/chlapci, židovské holky/dívky
křesťané	křesťané (křestani), křesťanky, křesťanští, křesťanské, křesťanská, křesťanští muži, křesťanské ženy, křesťanští kluci/hoši/chlapci, křesťanské holky/dívky

muži	muži, kluci/hoši/chlapci
ženy	ženy, holky/dívky
gayové	gayové, homosexuálové, gayští/gayovští, gayští/gayovští muži, gayští/gayovští kluci/hoši/chlapci, homosexuální muži, homosexuální kluci/hoši/chlapci
lesby	lesby/lesbičky, homosexuálky, lesbičtí, lesbické, homosexuální ženy, homosexuální holky/dívky
hetero	heterosexuálové, heterosexuálky, heterosexuální muži, heterosexuální ženy, heterosexuální kluci/hoši/chlapci, heterosexuální holky/dívky
lidi	lidé/lidi
cikáni romové	cikáni, cikánky, cikánští, cikánské, cikánská, cikánští muži, cikánští kluci/hoši/chlapci, cikánské ženy, cikánské holky/dívky romové, romky, romští, romské, romská, romští muži, romští kluci/hoši/chlapci, romské ženy, romské holky/dívky
vietnamci	vietnamci, vietnamky, vietnamští, vietnamské, vietnamská, vietnamští muži, vietnamští kluci/hoši/chlapci, vietnamské ženy, vietnamské holky/dívky

Začátky fragmentů

- why do
- should
- are
- do
- proč
- měli by
- mají (!)
- jsou
- ?

Hodnocení

- ani pozitivní stereotyp není jen tak OK
 - jsou součástí jednoho +/- diskurzu
- kulturní zakotvenost
 - mladý, štíhlý × starý, šedivý

Hodnocení

Google

why do asian girls like white guys

why do asian girls **like white guys**

Hodnocení

Google

why do asian girls like white guys

why do asian girls **like white guys**

Google

why do jewish guys |

why do jewish guys **like asian**

why do jewish guys **make the best husbands**

why do jewish guys **get circumcised**

why do jewish guys **wear yamakas**

Hodnocení

Google

why do asian girls like white guys

why do asian girls **like white guys**

Google

why do jewish guys |

why do jewish guys **like asian**

why do jewish guys **make the best husbands**

why do jewish guys **get circumcised**

why do jewish guys **wear yamakas**

Google

why do guys |

why do guys **cheat**

why do guys **have nipples**

why do guys **get boners**

why do guys **get hard**

Hodnocení

Google

why do asian guys

why do asian guys **look so young**

why do asian guys **have long hair**

why do asian guys **wear glasses**

why do asian guys **stare at me**

Hodnocení

Google

why do asian guys

why do asian guys **look so young**

why do asian guys **have long hair**

why do asian guys **wear glasses**

why do asian guys **stare at me**

Google

why do straight guys

why do straight guys **act gay**

why do straight guys **flirt with gay guys**

why do straight guys **go to gay bars**

Hodnocení

Google

why do black women|

why do black women **wear weaves**

why do black women **wear wigs**

Hodnocení

Google

why do black women|

why do black women **wear weaves**

why do black women **wear wigs**

Google

why do people

why do people **snore**

why do people **cheat**

why do people **lie**

why do people **yawn**

Kategorizace

Table 3. Categorisation scheme for questions.

	Category 1	Category 2	Example
1	Existential		Why do gay men exist Where do Jews originate
2	Physical	Attribute	Why do whites have blue eyes
3		Disease/condition	Why do black women have fibroids
4	Behavioural	Appearance	Why do Asians wear masks
5		Verbal	Why do black people say aks
6		Food	What do white people eat for dinner
7		Personal qualities	Are Muslim men controlling
8		Attitudes/preference	Why do white girls like Lil Wayne
9		Activities	Why do Asian people do the peace sign Should black people be allowed to vote
10	Sexual	Attitude/preference	What do Christian guys look for in a girl
11		Behaviour	How do lesbian relationships work How do black people kiss
12		N/A	What do straight girls Where do straight talk phones work

Kategorizace

Google

why do asian guys

why do asian guys **look so young**

why do asian guys **have long hair**

why do asian guys **wear glasses**

why do asian guys **stare at me**

Google

why do straight guys

why do straight guys **act gay**

why do straight guys **flirt with gay guys**

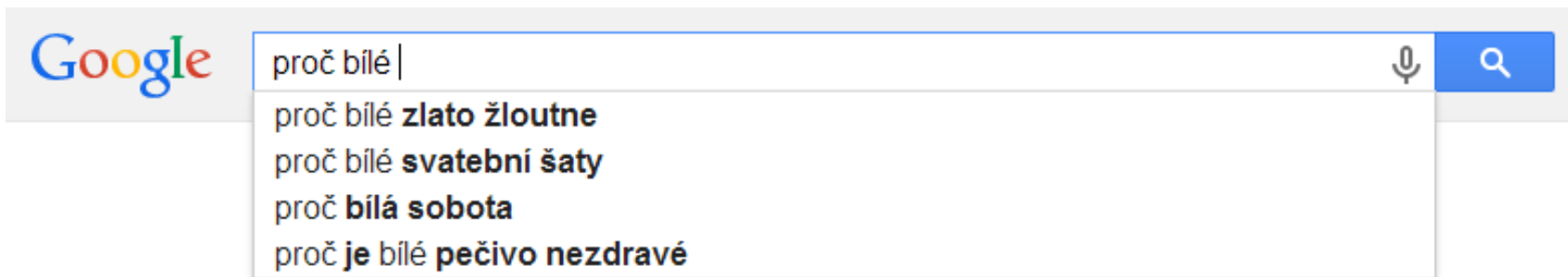
why do straight guys **go to gay bars**

Další potíže

- Google nenašeptá víc než 4
- v češtině Google našeptává ležérněji,
(své)volněji

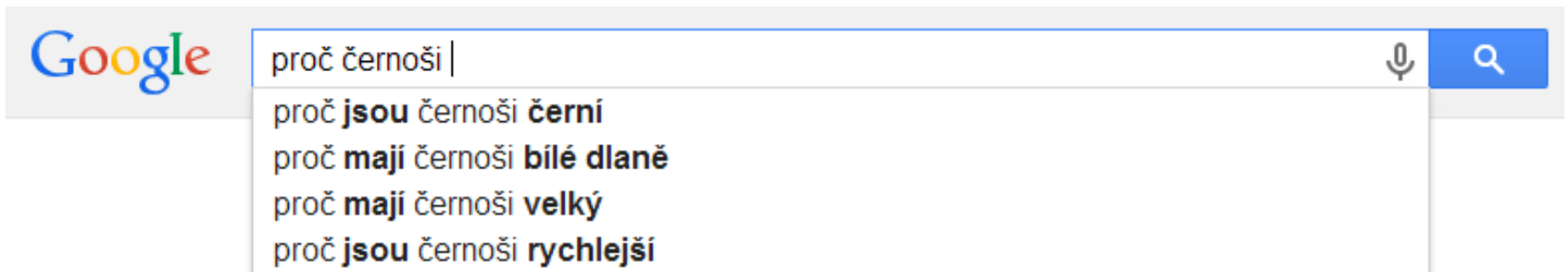
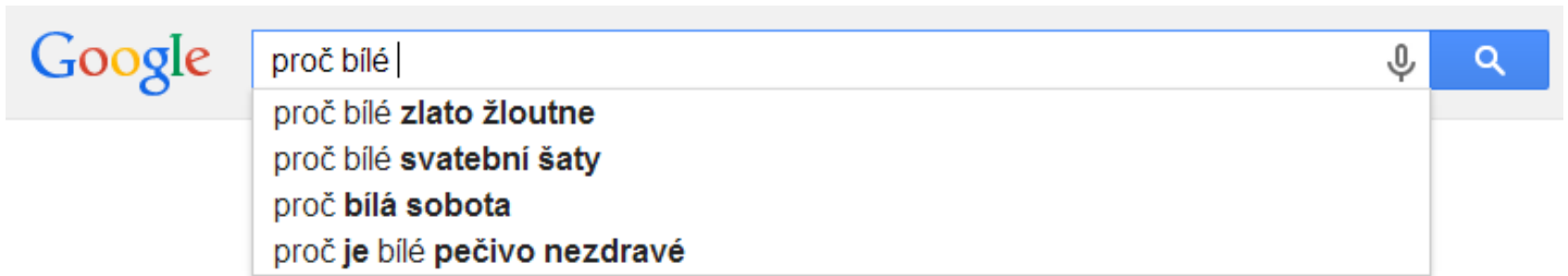
Další potíže

- Google nenašeptá víc než 4
- v češtině Google našeptává ležérněji, (své)volněji

Další potíže

- Google nenašeptá víc než 4
- v češtině Google našeptává ležérněji, (své)volněji

Zatím se zdá, že...

- mužů je víc než žen
- gayů je víc než leseb
 - „lesbian invisibility“ (Rich, 1980)
- straight je bezpříznakové, čili méně
- židů a muslimů je víc než křesťanů

Literatura

- BAKER, P. – POTTS, A. (2013): ‘Why do white people have thin lips?’ Google and the perpetuation of stereotypes via auto-complete search forms. *Critical Discourse Studies*, 10(2), s. 187–204.
- DYER, R. (ed.) (1977): *Gays and film*. London: British Film Institute.
- RICH, A. (1980): Compulsory heterosexuality and Lesbian existence. *Signs*, 5(4), s. 631–660.